

vidare beträffar revisorerne framställning om önskvärdheten deraf, att en författning för ordnandet af ifrågavarande pensionsinrättnings styrelse och förvaltning måtte varda med det snaraste utarbetad och till efterrättelse fastställd, anser sig Riksdagen böra biträda den af revisorerne i detta afseende uttalade mening, och vid sådant förhållande har Riksdagen funnit sig böra hos Eders Kongl. Maj:t anhålla, att Eders Kongl. Maj:t täcktes taga under förnyad ompröfning, huru vida icke nytt reglemente för amiralitetskrigsmanskassan må böra utarbetas och till efterrättelse fastställas.

Med undersätlig vördnad:

Stockholm den 14 juni 1887.

N:o 7.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 14 Juni 1887.
 — — — — Andra Kammaren den 14 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående försäljning af åtskilliga kronoegen- domar i de norrländska länen.

(Statsutskottets utlåtande n:o 12).

Till Konungen.

Under åberopande af bilagdt statsrådsprotokoll öfver finansärenden för den 6 april 1887, har Eders Kongl. Maj:t i en samma dag aflåten proposition (n:o 13) föreslagit Riksdagen att medgifva:

att, med undantag af dels kronoskären Limön, Rönnmalen och Granskar i Gefleborgs län, dels de å Frösön i Jemtlands län belägna kronoegendomar, kronans samtliga i de norrländska länen belägna utarrenderade jordegendomar, hvilkas arrenden öfverstege tvåhundra kronor, men ej öfverstege femhundra kronor, och hvilkas bibehållande i sin helhet eller delvis å kronan icke af befintlig skogstillgång eller annan särskild anledning påkallades, måtte, i den mån arrendekontrakten efter uppsägning eller eljest närmade sig sitt slut, å offentlig auktion till den högstbjudande försäljas under de i kongl. brefvet den 29 maj 1874 bestämda vilkor;

att, innan sådan egendom, efter skogsmarks fränskiljande, utbjödes till försäljning, den till försäljning afsedda delen skulle värderas i den ordning, som för arrendeuppskattningar vore stadgad, och att kostnaden för sådan värdering skulle få utgå af samma anslag som resekostnader vid domänförvaltningen;

samt att köpeskillingarne skulle få användas på enahanda sätt som vore bestämdt i fråga om köpeskillingarne för de hemman och lägenheter, hvilkas försäljning egde rum enligt kongl. brefvet den 29 maj 1874.

I ofvannämnda statsrådsprotokoll af den 6 april innevarande år återopas den utredning i förevarande ämne, som innefattas i statsrådsprotokollet för den 31 december nästlidet år. I sistberörda protokoll meddelas en sammanfattning af de beslut, hvilka af Eders Kongl. Maj:t och Riksdagen allt sedan år 1874 fattats i fråga om försäljning af kronoegendomarne; hvarefter vidare anföres, att domänstyrelsen i en till Eders Kongl. Maj:t den 30 januari 1885 ingifven skrifvelse å nyo väckt fråga om försäljning af kronans samtliga utarrenderade jordegendomar i de norrländska länen och dervid erinrat, att dessa egendomar befundes spridda å en yta, som utgjorde omkring två tredjedelar af hela riket, hvilken omständighet medförde, att, i händelse egendomarne fortfarande komme att utarrenderas, kronans utgifter för arrendeuppskattningar, syner, besigtningar, skogseffektens utstämpling och utsyning m. m. måste uppgå till synnerligen höga belopp i förhållande till de arrenden, som kunde af egendomarne påräknas.

Enligt hvad domänstyrelsen upplyst, skulle ifrågavarande egendomar sammanlagda arrende utgöra 3,52 procent af taxeringsvärdet; och i den mån vid ny utarrendering af egendomarne skogsmarken blefve fränskild, hade domänstyrelsen antagit, att de nya arrendebeloppen skulle komma att betydligt understiga de nuvarande.

Utom de dryga förvaltningskostnaderna och de låga arrendeinkomsterna hade domänstyrelsen såsom skäl för den ifrågasatta försäljningen återopat de svårigheter, som mött för egendomarne utarrendering, och dervid anfört, att de norrländska kronoegendomarne, åtminstone de i Jemtland be-

lägna, befunne sig i allmänhet i vanvårdadt skick, med förfallna åbyggnader, hvilket för arrendatorerna medförde betydliga omkostnader för egendomens iståndsättande, innan någon inkomst af dem kunde påräknas. Och som arbetsprisen i de norrländska länen i synnerhet vid de tider, då skogsarbetena påginge, vore högt uppdrifna, vore det helt naturligt, att personer, som ej kunde köpa jord, hellre sökte sig en säker förtjenst i skogarne, än de nedlade tid och penningar på ett arrende, af hvilket de åtminstone under de närmaste åren ej kunde vänta några säkra förmåner. Särskildt i Jemtland, hvarest största antalet af de norrländska domänerna vore beläget, hade svårighet mött för deras utarrendering, i det att derstädes inträffat, att flera arrendeauktioner efter hvarandra måst hållas, utan att något anbud afgifvits.

På grund af nu anförda omständigheter och då domänstyrelsen med hänsyn till det fördelaktiga resultat, som hittills, oaktadt rådande tryckta konjunkturer för jordbruket, ernåtts vid försäljning af kronoegendomar uti de norrländska länen, icke hade anledning antaga att en dylik försäljning för framtiden skulle ställa sig mindre gynsam, hade domänstyrelsen hemställt, att samtliga uti de nämnda länen belägna, för kronans räkning utarrenderade jordegendomar med arrenden öfverstigande 200 kronor, och hvilkas bibehållande i sin helhet eller delvis åt kronan icke på grund af befintlig skogstillgång eller af annan särskild anledning påkallades, måtte, i den mån gällande arrendekontrakt efter uppsägning eller eljest närmade sig sitt slut, få å offentlig auktion till den högstbjudande försäljas under de i kongl. brevet den 29 maj 1874 omförmälda vilkor.

Vidare har domänstyrelsen hemställt, att, då skogsvärdet komme att stiga i den mån de enskildes skogar afverkas, samt det borde anses såsom en pligt för den nuvarande generationen att bibehålla och föröka kronans skogar, de genom försäljning inflytande medel måtte användas till inköp af skogbärande eller till skogsodling tjenlig mark, samt att till ledning vid bedömning af köpeanbud å egendomar, hvilka efter skogens afskiljande skulle försäljas, särskild värdering måtte å egendomen företagas af sådana personer, som enligt gällande stadganden verkstälde arrendeuppskattningar, och att kostnaden därför måtte utgå af anslaget till resekostnader vid domänförvaltningen.

Öfver domänstyrelsens berörda framställning hade Eders Kongl. Maj:t anbefalt sine befallningshafvande i Gefleborgs, Jemtlands, Vesterbottens och Norrbottens län att afgifva utlåtanden; och hade Eders Kongl. Maj:t tillika meddelat föreskrift derom, att de af de norrländska kronoegendomarne, som under den närmaste framtiden blifva arrendelediga, icke skulle utarrenderas för längre tid än till den 14 mars 1889.

Riksdagen, som ansett de för den ifrågasatta försäljningen åberopade

skäl fullt giltiga, har alltså med uttalande af den mening, att vid försäljningen af ifrågavarande egendomar annan skogsmark icke torde böra från försäljningen undantagas än den, hvilken på grund af areal och belägenhet finnes med fördel kunna för kronan bibehållas, medgifvit, att med undantag af dels kronoskären Limön, Rönnmalen och Granskär i Gefleborgs län, dels de å Frösön i Jemtlands län belägna kronoegendomar, kronans samtliga i de norrländska länen belägna utarrenderade jordegendomar, hvilkas arrenden öfverstiga tvåhundra kronor, men ej öfverstiga femhundra kronor, och hvilkas bibehållande i sin helhet eller delvis åt kronan icke af befintlig skogstillgång eller annan särskild anledning påkallas, må, i den mån arrendekontrakten efter uppsägning eller eljest närma sig sitt slut, å offentlig auktion till den högstbjudande försäljas under de i kongl. brefvet den 29 maj 1874 bestämda vilkor:

att, innan sådan egendom, efter skogsmarks fränskiljande, utbjudes till försäljning, den till försäljning afsedda delen värderas i den ordning, som för arrendeuppskattningar är stadgad, och att kostnaden för sådan värdering må få utgå af samma anslag som resekostnader vid domämförvaltningen; samt

att köpeskillingarne användas på enahanda sätt som är bestämdt i fråga om köpeskillingarne för de hemman och lägenheter, hvilkas försäljning eger rum enligt kongl. brefvet den 29 maj 1874.

Med undersåtlig vördnad:

Stockholm den 14 Juni 1887.
